

Sygn. akt III KK 307/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Małgorzata Gierczak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej,
w sprawie **M. W.**

oskarżonego z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 5 czerwca 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez prokuratora i Naczelnika [...] Urzędu Celno-Skarbowego
w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w E.

z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt VI Ka [...],

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w E.

z dnia 17 sierpnia 2017 r., sygn. akt II K [...] i umarzającego postępowanie
wobec M. W.,

**uchyla wyrok w zaskarżonej części, tj. w odniesieniu do M. W.
i przekazuje sprawę w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w E.
do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w E. wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2017 r., sygn. akt II K [...], uznał m.in. M. W. winnym przestępstwa skarbowego z art. 107 § k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s., polegającego na tym, że w okresie od 1 czerwca 2015 r. do 7 lipca 2015 r. w [...] „L.” przy ul. P. box nr [...] w E., jako Prezes Zarządu spółki H. [...] Sp. z o.o., urządził gry na automatach w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540 ze zm.; dalej: u.g.h.), tj. na automacie G. nr [...] oraz na automacie A. nr [...], wbrew przepisom art. 3, art. 4, art. 6 ust. 1, art. 23 oraz art. 23a u.g.h., tj. w szczególności bez wymaganej koncesji, i wymierzył mu karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 złotych.

Sąd Okręgowy w E. wyrokiem z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt VI Ka [...], uchylił wyrok Sądu Rejonowego w E. w odniesieniu do M. W. i na podstawie art. 439 § 1 pkt. 8 k.p.k. umorzył postępowanie karne w tym zakresie, uznając, że z uwagi na prawomocne skazania M. W. wyrokami: Sądu Rejonowego w B. z dnia 16 grudnia 2016 roku, sygn. akt II K [...], Sądu Rejonowego w K. z dnia 03 kwietnia 2017 roku, sygn. akt II K [...] oraz Sądu Rejonowego w X. z dnia 28 marca 2017 roku, sygn. akt II K [...], wystąpiła negatywna przesłanka procesowa z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., co wykluczało dalsze prowadzenie sprawy i nakazywało postępowanie karne umorzyć.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasacje wnieśli Prokurator Rejonowy w E. oraz Naczelnik [...] Urzędu Celno -Skarbowego w O..

Prokurator Rejonowy w E. w kasacji zarzucił:

„1. Rażąco naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. polegające na błędnym przyjęciu, iż zaistniała ujemna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej, gdyż oskarżony M. W. został wcześniej prawomocnie skazany za czyn, będący elementem czynu ciągłego przypisanego mu prawomocnymi wyrokami: Sądu Rejonowego w B. z dnia 16 grudnia 2016 roku, sygn. akt II K [...], Sądu Rejonowego w K. z dnia 03 kwietnia 2017 roku, sygn. akt II K [...] oraz Sądu Rejonowego w X. z dnia 28 marca 2017 roku, sygn. akt IIK [...], w sytuacji gdy oskarżony nie został prawomocnie skazany w warunkach określonych w art. 6 § 2 k.k.s. w związku z art. 107 § 1 k.k.s., z uwagi na przyjęcie tego samego zamiaru, lecz z uwagi na przyjęcie

wykorzystania takiej samej sposobności, a tym samym nie było przeszkody prawnej do orzekania w przedmiocie odpowiedzialności karnej skarbowej oskarżonego, za czyn zarzucany mu w akcie oskarżenia;

2. Rażąco naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 6 § 2 k.k.s. w związku z art. 107 § 1 k.k.s., polegające na uznaniu, iż art. 6 § 2 k.k.s. obejmuje swą treścią normatywną i znajduje zastosowanie do przestępstw trwałych - wieloczynowych, do których należą czyny zabronione spenalizowane w art. 107 § 1 k.k.s.”

Podnosząc powyższe zarzuty, Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w E. wobec M. W. i przekazanie sprawy w tym zakresie temu Sądowi, do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Naczelnik [...] Urzędu Celno-Skarbowego w O. zarzucił w kasacji:

„1. rażąco naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w związku z art. 113 § 1 k.k.s. polegające na błędnym przyjęciu, iż zaistniała ujemna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej, gdyż oskarżony M. W. został wcześniej prawomocnie skazany za czyn, będący elementem czynu ciągłego przypisanego mu prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 16 grudnia 2017 r., sygn. akt III K [...], zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 13 kwietnia 2017 r., sygn. akt IV Ka [...], prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...], prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w X. z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt II K [...], w sytuacji gdy oskarżony nie został prawomocnie skazany w warunkach określonych w art. 6 § 2 k.k.s. w związku z art. 107 § 1 k.k.s., a tym samym nie było prawnej przeszkody do orzekania w przedmiocie odpowiedzialności karnej skarbowej oskarżonego, za czyny zarzucane mu w akcie oskarżenia,

2. rażąco naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 6 § 2 k.k.s. w związku z art. 107 § 1 k.k.s. polegające na uznaniu, iż art. 6 § 2 k.k.s. obejmuje swą treścią normatywną i znajduje zastosowanie do przestępstw trwałych - wieloczynowych, do których należą czyny zabronione spenalizowane w art. 107 § 1 k.k.s.,

3. rażąco naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść

orzeczenia, tj. art. 632 pkt 2 i art. 634 k.p.k. w związku z art. 113 § 1 k.k.s. polegające na błędnym przyjęciu, iż zaistniała podstawa do uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji w pkt IV - odnośnie kosztów i opłat (kosztów procesu) dotyczących M. W.; jak też obciążenia kosztami procesu odnośnie M. W. Skarbu Państwa w pkt III sentencji wyroku sądu odwoławczego, w sytuacji, gdy oskarżony M. W. nie został prawomocnie skazany w warunkach określonych w art. 6 § 2 k.k.s. w związku z art. 107 § 1 k.k.s., a tym samym nie było prawnej przeszkody do orzekania w przedmiocie odpowiedzialności karnej skarbowej oskarżonego za czyny zarzucane mu w akcie oskarżenia i skutkiem czego nie było podstaw do umorzenia postępowania w oparciu o art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. i art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w związku z art. 113 § 1 k.k.s.”

Podnosząc powyższe zarzuty, Naczelnik [...] Urzędu Celno-Skarbowego w O. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części odnoszącej się do M. W. i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w E. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Orzekający w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy w E. dopuścił się rażącego naruszenia przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., błędnie przyjmując zaistnienie w niniejszej sprawie przeszkody procesowej w postaci przesłanki powagi rzeczy osądzonej, w oparciu o którą doszło do uchylenia wyroku Sądu I instancji w zakresie zarzutów stawianych M. W. i do umorzenia postępowania karnego w tym zakresie.

Podstawą poglądu prawnego Sądu odwoławczego było ustalenie, że M. W. został przed wydaniem zaskarżonego w niniejszym postępowaniu wyroku Sądu Rejonowego w E. z 17 sierpnia 2017 r., skazany prawomocnymi wyrokami: Sądu Rejonowego w B. z dnia 16 grudnia 2016 roku, sygn. akt II K [...], za czyny popełnione m.in. od 1 listopada 2014 r. do 15 czerwca 2015 r., od 1 czerwca 2015 r. do 21 lipca 2015 r.; Sądu Rejonowego w K. z 3 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...] za czyny popełnione od 19 marca 2013 r. do 4 listopada 2015 r. oraz Sądu Rejonowego w X. z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt II K [...], za czyny popełnione od 1 czerwca 2015 r. do 2 września 2015 r., tj. za przestępstwa z art. 107 § 1 k.k.s.

popelnione w warunkach czynu ciągłego z art. 6 § 2 k.k.s. a więc czasokres popelnienia tychże przestępstw obejmował (zawierał) czas popelnienia przestępstwa skarbowego przypisanego oskarżonemu w wyroku Sądu Rejonowego w E., popelnionego w okresie od 1 czerwca 2015 r. do 7 lipca 2015 r., a polegającego na urządzaniu, a następnie prowadzeniu gier na automatach wbrew przepisom ustawy o grach hazardowych, który zakwalifikowano z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 ust. 3 k.k.s.

Sąd odwoławczy nietrafnie przy tym przyjął, że zachowanie oskarżonego rozpoznawanej sprawie stanowiło fragment czynów ciągłych przypisanych mu wcześniejszymi prawomocnymi orzeczeniami, albowiem oskarżony dopuścił się ich w związku z pełnioną funkcją prezesa spółek T. lub H., istotą wszystkich zachowań było wykorzystanie tej samej sposobności wynikającej z prowadzenia określonego typu działalności gospodarczej polegającej na urządzaniu gier na automatach, a nadto okres działania zarzuczonego w prowadzonym postępowaniu mieści się w granicach czasowych uprzednio przypisanych czynów ciągłych wskazanymi wyżej wyrokami Sądu Rejonowego w B., Sądu Rejonowego w K. i Sądu Rejonowego w X.. Sąd odwoławczy przyjął przy tym, że bez znaczenia jest miejsce popelnienia czynów, jak też urządzanie gier na różnych automatach, skoro oskarżony obejmował swoją świadomością i zamiarem urządzanie gier na automatach w wielu miejscach.

Rozstrzygając niniejszą sprawę Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że przypisane oskarżonemu w wyroku Sądu I instancji zachowanie, mające miejsce w okresie od 1 czerwca 2015 r. do 7 lipca 2015 r. w [...] „L.” przy ul. P. box nr [...] w E., a polegające na urządzaniu i prowadzeniu gry na automatach o nazwach: G. nr [...] oraz A. nr [...], wbrew przepisom ustawy o grach hazardowych, nie stanowi zachowania normatywnie tożsamego z czynami, za które skazano go w wyrokami: Sądu Rejonowego w B. z dnia 16 grudnia 2016 r., w sprawie II K [...], Sądu Rejonowego w K. z 3 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...] oraz Sądu Rejonowego w X. z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt II K [...], a zatem nie stanowi od strony normatywnej elementu osądzonego już czynu ciągłego.

Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie podziela zapatrywanie prawne wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z 19 września

2018 r., sygn. akt V KK 415/18, zgodnie z którym „skoro urządzenie gry hazardowej w postaci gry na automatach (art. 1 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 3 i 5 u.g.h.) wymaga uzyskania koncesji na kasyno gry (art. 6 ust. 1 u.g.h.), a koncesja taka udzielana jest w odniesieniu do jednego kasyna, prowadzonego w ściśle określonym (geograficznie) miejscu (art. 41 ust. 1, art. 42 pkt 3 i art. 35 pkt 5 u.g.h.), to zachowanie osoby, która nie posiadając koncesji na prowadzenie kasyna podejmuje działanie w postaci urządzania gry na automatach w różnych miejscach (miejscowościach, lokalach), stanowi każdorazowo - od strony prawnokarnej - inny czyn, podjęty z zamiarem naruszenia tych przepisów w każdym z tych miejsc. Upřednie prawomocne skazanie za przestępstwo z art. 107 § 1 k.k.s., popełnione w innym miejscu, w warunkach czynu ciągłego (art. 6 § 2 k.k.s.), w którym czas jego popełnienia obejmuje czasokres popełnienia czynu z art. 107 § 1 k.k.s., co do którego toczy się jeszcze postępowanie karno-skarbowe, nie stanowi w tym późniejszym procesie przeszkody procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej, albowiem nie jest spełniony warunek tożsamości czynów.”

W konsekwencji Sąd Najwyższy uznaje, że objęty niniejszym postępowaniem czyn popełniony przez M. W. w okresie od 1 czerwca 2015 r. do 7 lipca 2015 r. w [...] „L.” przy ul. P. box nr [...] w E., a polegający na urządzaniu i prowadzeniu gry na automatach o nazwach: G. nr [...] oraz A. nr [...], wbrew przepisom ustawy o grach hazardowych, nie jest tożsamy ze względu na miejsce popełnienia czynu ani rodzaj użytych automatów z czynami za które odpowiedzialność przypisano oskarżonemu wskazanymi wyżej wyrokami Sądu Rejonowego w B., Sądu Rejonowego w K. i Sądu Rejonowego w X.. Niewątpliwie skazania te dotyczą innych czynów i nie mamy w ich przypadku do czynienia z „*idem*” jako warunkiem przyjęcia tożsamości czynu, a w konsekwencji z wystąpieniem przesłanki powagi rzeczy osądzonej z art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k.

Stwierdzając zatem rażące naruszenie przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., która to obraza miała oczywisty wpływ na treść wyroku, wyrok Sądu Okręgowego w E. w zaskarżonym zakresie należało uchylić i w tym zakresie sprawę przekazać do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd odwoławczy będąc związany wyrażonym poglądem prawnym (art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.) rozpozna wniesioną apelację oskarżonego, mając m.in. na względzie treść przepisu art. 44 § 6 k.k.s.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.